

LA VEU DEL CENTRE CATALA

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ

En lo local del CENTRE CATALA, Pas-satge del Crèdit, n.º 7, 1.º, y Baixada de Sant Miquel, 5, 1.º

Pera los anuncis, dirigir-se á la Ad-ministració.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Barcelona un mes.	0'50 Ptas.
Un trimestre en lo restant de la Península.	1'50 »
Un trimestre al estranger (U. P.)	2'25 »
Un número sol.	0'10 »

AVIS.

Los Srs. suscriptors de fora que no hagin enviat l' import del trimestre ó semestre de suscripció, poden ferho en sellos de correu, per tot aquest mes, si no volen experimentar retrás en rebre lo periódich.

LA ADMINISTRACIÓ.

Organisació militar regional.

En los paissos ahont se té un concepte mes practich de la llibertat y mes elevat de la dignitat humana, donan gran importancia á la organisació militar, mes no subjectan al home á despóticas ordenansas ni á prácticas completament contrarias á sas costums é inclinacions, ni l' obligan á permaneixer ociós alguns anys de sa vida, apartántlo lluny de lallar doméstica pera formar numerosos excércits en temps de pau, ni 'l privan de que pugui prestar altres serveys mes útils á la pàtria que l' embrutirse en la cuadra de un cuartel. No per aixó 's descuida en aquells paissos tot lo que pugui afectar á la defensa de la pàtria en cás necessari, puig per una part, sostenen ilustrats cosos facultatius que están al cuidado de tots los adelantos que 's fan en lo anomenat art de la guerra, y per l' altra, no queda un sol ciudadá, quan es precis, que no contribueixi

de una manera ó altra y segons las sevas forsas y aptituts á la defensa de la pàtria.

De lo expressat, nos ne donará una idea la ordenansa que acaba de posar en vigor lo Consell Federal de la República Suissa sobre la organisació, equipo, alsament y empleo de la *landsturm*, y quinas disposicions, que extractem á continuació, no poden ser mes racionales, senzillas y adecuadas á sa superior situació política y posició topográfica.

En Suissa está prohibit l' excércit permanent, mes sa organisació militar está formada per duas classes d' excércit: la *élite*, tropas escullidas, y la *landwehr*, reserva, los quals ténen 15 dias de exercicis la primera cada dos anys y de 9 á 10 dias cada quatre, la segona; y á mes la *landsturm*, que vé á ser una reserva de segona classe, una tropa secundaria formada de gent menos vigorosa que la de las duas classes anteriors, pero que en la guerra vé á completar llur acció, servintlosi de un poderós auxiliar.

Estan obligats á servir en la *landsturm* tots los ciutadans dels 17 als 50 anys, que no estiguin incorporats ni en la tropa escullida, ni en la reserva del excércit federal, admetentshi tambe voluntaris que tinguin menos de 17 anys ó mes de 50. Estant exceptuats de servir en la *Landsturm*, los empleats de ferro-carrils, telégrafos, carreteras y altres serveys públichs, y 'ls ciutadans mutilats ó 'ls que sofreixen una enfermetat que 'ls fassi inútils pera tota classe de servey.

La *landsturm* se divideix per la edat en duas grans agrupacions. La primera compren als menors de 20 anys, y la segona, als que passen de aquesta edat. En temps de guerra, los homes de la primera agrupació son posats immediatament en peu, se 'ls subjecta á una visita sanitaria y forman batallons, als que se

dona una instrucció tan complerta com possible, y serveixen de reemplaç a las tropas escullidas. La segona agrupació 's divideix en duas categories: la *landsturm* armada, y las tropas auxiliars.

Los batallons de la *landsturm* armada 's componen de quatre companyias de un efectiu màxim de 400 homes cada una, y segons las circumstancias locals poden reduhirse á 80 homes. Las tropas auxiliars de la *landsturm* se componen en sa major part de destacaments de gastadors y zapadors, de forsa variable, 200 homes màxim, encarregats dels treballs de fortificació, y ademés, de las seccions de obrers pera 'ls arsenals y magatzems militars, de las de enfermers, forners y carnicers, carreters y conductors, y de velocipedistas. Aquestos petits destacaments son organissats per los Municipis.

Per lo que toca á la lleva ó alsament de la *landsturm*, se porta á cap per los Municipis y 'ls Jefes de Secció, lo mateix que la primera repartició d' homes entre la *landsturm* armada y las tropas auxiliars, destinantse als batallons los homens que estiguin acostumats al ús d' armas de foc, coneguts com á tiradors, y bastant robustos pera soportar lo servey. La *landsturm* armada 's compondrá sobre el 30 per cent del efectiu total, lo resto 's destina á las tropas auxiliars y es repartit segons las aptituts y professions civils de cada individu.

Lo Consell Federal nombra als oficials encarregats de manar la *landsturm* en cada divisió. En cambi los Cantons designan als Jefes de batalló y als oficials subalterns, prenentlos mentres sia possible d' entre los oficials que han ocupat empleos iguals en las tropas escullidas ó en las reservas y procurant que siguin del mateix districte que la tropa.

L'organissació de la *landsturm* armada 's fa baix las bases de la divisió territorial actual. Cada districte de reclutament deu posar en regla un batalló de *landsturm*, pero si 'ls efectius son insuficients, se reuniran los homes de dos districtes vehins pera formar un sol batalló, é inversament se forman dos batallons en un mateix districte.

Entre 'l vestuari, tant de la *landsturm* armada com de las tropas auxiliars hi figura lo barret ab la escarapela cantonal.

Lo Consell Federal pot delegar lo dret d' alzar certs cossos de *landsturm* á las Autoritats Cantonals, al General en Gefe del Exèrcit, y als Comandants de divisió territorial. En cas de movillació cada home deu portar vianda pera dos dias.

La Confederació indemnisa als Cantons dels gastos de formació d' un registre dels homes obligats á servir en la *landsturm*, en cada un d' ells.

En quant á l' empleo de la *landsturm*, entre altres atinadas disposicions, son notables la de que durant la guerra no s' emplearà en masses superiors á un batalló; que sa tasca especial consisteix en suplir la insuficiencia de la cavalleria en lo servey de seguretat y de exploració y 'l de retardar per tots los medis possibles l' avansament de la cavalleria enemiga, y á més, vigilar las líneas de defensa, amenassar las de retirada del enemich y acompanyar los convoys de municions, queviures, malalts ó presoners.

Clarament se véu que no pot donarse en cap país una organissació militar mes natural y que tingui mes presents las condicions que acompanyan al home á fi de constituhir exèrcits forts. En las nacions en que impera l' unitarisme no 's concedeix mes importancia al home que la de un número y las guerres son doblement tiránicas.

Baix idéntichs principis y ab bases molt semblants, fundaria part de la organissació militar en nostre país lo Regionalisme, emancipantnos d' aquest modo de una de las tiranias á que encara estém subjectes; mes, ¿nos será fácil conseguir pera Catalunya un progrés tan real y manifest?...

Quan veyem per nostres carrers las collas de joves que van á entrar en caixa, com si anessin á festa major, y cometent mil disbarats que demostran á quin baix nivell intelectual y moral havem arribat, estem per desconfiar de tot esforç que pugui realsarnos y posarnos en condicions de conseguirlo.

Discurs llegit en lo Certamen literari de Malgrat, celebrat lo dia 7 del mes corrent, per lo Sr. President del Jurat, D. V. Almirall.

SENYORAS Y SENYORS:

Per lo lloch que haveu volgut que ocupi, veigme obligat á comensar aquesta festa, dirijintvos la paraula. Vaig á ferho sens gastar compliments ni preambuls, puig que al trobar-me entre vosaltres me trobo entre 'ls meus, y encara que no m' hagués fins ara deturat jamay á Malgrat, m' apar com que vos conequés de tota la vida. Al explayar desde la sorra la mirada cap al mar blau y seré, fins me semblava que sas onadas me duyan á la memoria los mateixos grats recorts que he llegit cent vegadas en las que van á rompres en las platjas de Sant Bertrán ó de la Mar vella.

Y es que no sols parreu com jo parlo y sou fills

d'una mateixa Regió, sino que vosaltres vos trobeu encara dins de la Costa de llevant, que es veritablement la nostra costa. No vull pas saber lo perquè, pero lo cert es, que sempre que desde las alturas de Montjuich volem assadollarnos del afany insaciable de mar que sentim tots los que hem nat a sa vora, jamay nos acut dirigir la vista cap a mitj jorn ni cap a ponent, sino que fins maquinalement la portem cap al oposat costat. Pera nosaltres, al parlar de costa entenem sempre la que s'extén desde 'l Llobregat al Tordera, y veus aquí perquè en qualsevol de sos trossos nos trobem com a casa nostra. Per aixó jo 'm sento entre 'ls meus a Malgrat, com vosaltres vos sentireu entre 'ls vostres a Barcelona.

Y encara en lo fons de mon pit hi niava un altre recort que haveu despertat vivissim ab lo vostre certament. Jo que, per temperament tal volta estrany, y per mas aptituds especials, he feten aquest mon moltes coses al revés. lluytant moltes vegades contra las corrents generals, com estich fentho avuy encara, si ara que estich ja a ran de la edat madura tinch per amichs a molts joves, quan era quasi un noy eran amichs meus molts vells. Un d'aquestos era un compatrici vostre, l' inolvidable Cubi, al qual sentireu luego dedicar un recort justissim. No havia lograt pas ferme son deixeble en materias frenológicas, pero la discrepancia de ideas en aquest punt concret no refredava pas la nostra amistat. Molts diumenjes eram companys de excursió, y desde 'l Tibidabo, que era un dels punts ahont més freqüentment anavam, rejoyenescut pels aires vius y purs que en aquell cim se respiran, s'entusiasmava mirant la costa llevantina. «Jo he vist molt mon, nos deya als que llavoras no n' haviam vist gens encara, pero costa com aquesta no 's trova en tota la terra.» Fixeuvos especialment en los dos extrems, nos afegia, y quan haureu corregut tant com jo, confirmareu lo que jo vos dich ara. Los dos extrems eran Malgrat y Barcelona; las duas patrias, de naixensa y de adopció, del nostre amich inolvidable. Y desde llavoras que sento per Malgrat més simpatias que per altres punts de la mateixa costa, y per tal motiu, al honrarme ab la presidencia d'aquest certamen, vaig acceptarla ab fruició y ab reconeixement, puig que ella omplia mon cor de satisfacció inmensa.

Puig que desde la fetxa ja llunyana a que 's refereix lo recort que acabo de evocar, me passaba ab Malgrat lo que ab aquellas personas simpáticas que un coneix sols per cartas; desitjava ardentament que se 'm presentés una ocasió pera coneixerlo de vista. Avuy la ocasió s'ha presentat, y si voleu que vos digui lo que sento, al coneixervos no m'ha pas fugit la ilusió, com sol passar algunas vegades, sino al contrari, puig que la visita ha aumentat encara las simpatias que 'm havia produhit la especie de correspondencia per cartas de que os parlava. He vist que la vostra vila es pulida encara que petita; he vist que es de costums morigeradas y te molts habits de treball; he vist que regna en ella un esperit mercantil que vos permet plantar cara a las vicissituds

que tenen aclaparats a altres pobles de la nostra terra, aixís com los vostres marins saben plantar cara a temporals que s'engoleixen altrás naus. He vist que lo vostre cabotatge se manté ferm y sens abatres, y lluyta ab las dificultats de tota especie que contra d'ell s'apilan, y pot ben be assegurar-se que 'l dia tant de bo que no arribi jamay! que hagués de estellarse lo darrer barco de Malgrat, se farien los funerals de la marina catalana. He vist, ademés, que verdaders temperaments armonissats, dintre de vostra petita esfera, ab tot y viure principalment del mar, no descuideu pas la terra, y si las fábricas de serrar omplen de animació la vila, los traballs en puntas y puntillas de las vostras donas li donan aquell perfum de poesia que tan be escau als pobles de la costa. Tant de bo que tot Catalunya fes en gros lo que Malgrat fa en petit! Tant de bo que, sens descuidar las industrias de la terra, tornessin a tenir las de la mar tota la importancia que 'ls pertoca! Y dich tan de bó, porque economicament hi ha pochs lemas tan sabis y profitossos, com lo que un fill de un poble de aquesta costa, situat prop del vostre, al aixecar en Barcelona la casa palau, que porta son nom, lo nom de Xifré, va esculpir en lo siti mes visible de la fatxada: *Terra dabet merces undaque divitias*. ¡La terra dona fruits y la mar riquezas! Ditxosos los pobles que saben no sols treure los fruits de la terra sino que ademés saben convertirlos en riqueza ab la ajuda de la mar! Malgrat ho fa en sa petita esfera y per aixó lo posem com a model a tot Catalunya.

Al arribar aquí, reparo que encara no vos he parlat del certamen, ni he desenrotllat cap tema, com es d'us y costum pera mols Presidents! Mes ¿que hi fá? No he lograt sortir del pas, ocupant la vostra atenció durant lo temps que 'm corresponia ab mas impressions y mos recorts? Preneune la bona voluntat, y puig que haveu entrat en la bona via de celebrar la festa major donant cult al art y a la poesia, perméteume que acabi desitjant pera lo vostre certamen un lluhiment sempre creixent, y donantvos per lo del any actual la mes coral enhorabona.

HE ACABAT.

La setmana política

Una noticia que desde Madrid s'ha trasmés, ha vingut a treurens la vena dels ulls respecte a la celebració de la Exposició Universal (?). Si fins ara haviam cregut que seria un gran fracás y fins apos, tavam que per lo mes de Abril no s'inauguraria avuy ja comensem a veurehi clar y a arrepenirnos de la nostra obcecació. Per axó cantem la palinodia.

La noticia a que fem referencia es la següent: D. P. Coll y Rataflutis, (gomós molt conegut en

aquesta ciutat), agent oficial de la Exposició de Barcelona, després de moltes gestions que ha fet en Madrid, ha marxat a continuar la seva excursió de propaganda per Portugal. ¿No es veritat que ja pot dir-se ab tota la forsa dels pulmons. La Exposició esta salvada?

Confesem ingenuament que may hauriam dit, quan contemplabam al Sr. Coll y Rataflutis enagenat en una de sas aficions predilectas, que la Providencia lo hagues senyalat quan va naixer com un dels salvadors de la Exposició Rius y Taulet y comparsa.

Tenim entès que sortirà aviat en la *Gaceta* una Real ordre, referent a la manera y forma com deurán cubrir lo déficit los ajuntaments; y, segons sembla, las corporacions municipals deurán recorre a los arbitres extraordinaris ants de verificar los repartiments vehinals. De totes maneres, posem nos be la esquena los contribuyents.

Fetxat lo dia 18 en Lisboa, llegim lo següent telégrama: «Se sap positivament que Portugal no concurrirá oficialment a las Exposicions Universals que han de celebrarse lo próxim any en Barcelona y Brusselas» ¡Corri Sr. Rataflutis, per Deu, y convenci ab sa eloqüencia al govern portugués de que modifiqui sa opinió!

Lo Sr. Nuñez de Arce es ja una vegada més *caballero* puig lo han fet de la Gran Creu de la Corona de Italia per los traballs que ha realitzat ab lo fi de unir mes las relacions italo-espanyolas. Aquet es lo flach de D. Gaspar, ó sinó que ho diguin los titànichs esforços que desde la presidencia del Ateneo de Madrid portá a cap ab la santa intenció de apretar mes la germanó y concordia entre provincians y cortesans.

No creguin nostres llegidors que tractin los pelegrins que van a Roma a felicitar al Papa ab motiu de las bodas d' or de aquest, de fer cap demostració, ni poch ni molt política que recordi las infamias que varen cometres en la última guerra civil. Pera tranquilisarlos sols les direm, que dels pelegrins que varen surtir de Madrid va habernhi que portavan boina.

Ha arribat la hora per fi de parlar lo general Salamanca: ¡Quantas cosas ha dit! Las tres horas que lo Senat va escoltarlo, son la proba mes evident de lo mal que están tots los rams de la Administració pública y entenguís, que considerem al general ni mes ni menos que als demés polítichs de Madrid.

Va dir: «vareig demanar la separació del governador civil de la Habana, per permetre que las casas de comers publiquessin en la prensa la cantidad de giros enormes que va fer (36.000) y los tributs que cobrava de certas casas. Aixó debía lo governador desmentirho categóricament y no obstant, en un periódich se li va dir, y no va desmentirho.»

Lo Ministre de Ultramar: «Se 'l va demandar Sr. Salamanca» — «Fou tart. En cambi no va serho per administrar una pallisa al Director del periódich «en que va ferse la denuncia.»

¡Que tall!

Continua lo general Salamanca, y després de explicar la seva destitució y declarar que no va dir las paraulas que *El Resumen* va atribuirli, referents al Sr. Balaguer, entra a parlar de la immoralitat administrativa. Diu: «No penso fer alusions, pero vaig a demostrar mon assert. Si hi ha personalitats que per un cástich just deguessin separarse del partit, vaju en nom de Deu.»

Llegeix Memorias del intendent de la Habana, del Tribunal de Comptes y del Interventor, pera demostrar la immoralitat administrativa de Cuba, com també cartas y altres documents y acabat diu: «En un frau de cerca de cent milions de rals, hi ha un firmant que ha vingut de director al ministeri, precisament al negociat que ha de informar respecte del expedient. (Rumors). Lo altre firmant dels llibraments també está encarregat de examinar lo expedient. Aquest expedient está *amañado*. En ell se vol fer responsable a un empleat fugitiu.»

«Al altre dels complicats, se 'l va nombrar president del Tribunal de Comptes, ahont lo expedient radica.»

Paciencia reclamen, que aviat podrem destapar-nos lo nas.

«Los expedients que he vist (deya lo general) revelan las *amaños* sens castigar, y a mida que los culpables están a mes altura la impunitat creix.

Lo Ministre de Foment lo interrompeix y li contesta lo general ab energí: se encara ab los ministres y los diu: «¿Perqué no imiteu a Fransa? (Bravos) «Aneu als tribunals. Lo govern es responsable de «tot.»

Tracta de explicar lo Sr. Navarro Rodrigo sa interrupció, perquè lo general Salamanca ha portat a la Cámara molta podridura. Parla del patriotisme, se li lliga la llengua y 's posa furiós.

No consignem lo que va contestar lo Sr. Balaguer, puig va estar desgraciat com sempre, cometent una *plancha* tan grossa com aquella de las *plumas de la gaceta*.

En la següent sessió lo Sr. Bosch va demanar que se llegissin los articles 174, 175 y 177, y llegits, presentá a la mesa una proposició incidental en la que deya que tenin en compte la gravetat dels mals que se havian posat de manifest, proposa que la Mesa del Senat, de acort ab la del Congrés y donantne coneixement al Govern, nombrin una comissió, composta de membres de las duas Cámaras que vegi lo medi de acabar ab la immoralitat y la corrupció. Son autor apoyá la proposició incidental ab un breu discurs.

Pren la paraula lo Sr. Sagasta y dona una forta filípica al Sr. Bosch, y diu entre altres cosas, que la immoralitat es antigüa y que alguns dels dueños que possehian negres, crehuen que ara es quan hi ha immoralitat, perquè lo partit lliberal ha acabat ab lo negoci de la carn humana. Se oposá a la informació parlamentaria y la proposició del Sr. Bosch es rebutxada en votació ordinaria.

Tot aixó que en lo Senat ha tingut lloch fa posar

los cabells de punta, y segurament la opinió pública cridarà, ho comentarà, farà com qui s' asgarrafa y... res mes.

Llegint varis periòdichs va venirnos á las mans lo últim número de «Lo Catalanista» de Sabadell y ab disgust varem llegir que habla sigut denunciat per un *suelto*. Dextant apart la conducta de aquell setmanari respecte á nosaltres y fent omisió dels atachs que 'ns avia dirigit, sentim molt la seva denuncia. Mes varem llegir després lo article explicant la denuncia y en ell no hi campeja la fiersa que ostentava en sos atachs, y realment aconsellem als redactors de «Lo Catalanista» que si tornen algun dia á ser denunciats no escriguen articles com lo á que nos referim.

Comensan los pares de la patria á fugir de Madrid pera anar á menjar lo turró que, pobrets, ja tenen guanyat, y en consecuencia sembla que lo sanedri nacional 's tancarà avants de festas.—Z.

NOTICIAS Y COMENTARIS

Lo Consell General del CENTRE y sas Juntas Directiva y Administrativa, lo mateix que la Direcció y Redacció de LA VEU, desitjan á tots llurs consocis y á las agrupacions y premsa ab ells relacionadas, unas felissíssimas Pascuas. ¡Tant de bo que al dirgirlos igual felicitació en algun dels Nadals pròxims, poguem anunciar la bona nova del recobro dels drets y de la dignitat de la Terra, y per tant de la regeneració de Catalunya! Si aquest fet fos fill, no de circumstancias especials de la nostra terra, sinó del triuñfo dels principis regionalistas per tot arreu, llavoras si que podria dirse que está próxima á ser una realitat la promesa continguda en lo *Gloria in exelcis Deo et in terra pax hominibus bonæ voluntatis*, puig que sols lo Regionalisme, ab sas llibertats en tots los terrenos, pot durnos la pau en la terra, y fer que 'ls càntichs que 's dirijeixen á las Alturas siguin no de condol ni de tristesa per lo que s' anyora, sinó de gratitut pels beneficis ja rebuts.

Lo Catalanista de Sabadell ha sigut denunciat. Heus aquí una nova que va dexarnos sorpresos, y tot seguit de llegida, buscàrem lo número objecte de la denuncia, puig acostumats á la inofensiva ignorancia del colega no atinavam en quin pecat podia haver comés. Satisfeta nostra llegítima curiositat, desitjavam de debó la absolució, quan la lectura del número següent al denunciat ha vingut á corroborar lo que presumiam, es á dir: que *Lo Catalanista* mereix la absolució: mes no perquè no hagi delinquit, puig que ell mateix ab tota candidesa confesa sa falta, sinó que la mereix en atenció á la retracció completa que fa, penedintse ab dolor de

contrició, y donant per no escrit lo *suelto* per lo cual se 'l processa.

Si lo periòdich de Sabadell nos hagués de creure, l' hi aconsellariam que trenqués sa ploma y tornés á estudi, puig que á continuar volent fer lo paper de home gran, tindrà de trobarse sovint fent papers tant poch lluhits com lo que está fent. Lo escriure pera 'l públich vol molta serenitat, y ell confessa de plá que en lo cas present l' ha perduda; é igualment vol lo tenir ben sentats los peus sobre terreno ferm Los que de continuo trepitjan *terreno bellugadis*, si no volen fer condol als amichs y riure als adversaris, deuen retirarse á casa.

La Comissió especial de Biblioteca d' aquest CENTRE, darrerament nombrada per lo Consell General, y facultada per lo mateix pera introduhir en ella las reformas que cregué útils pera son engrandiment y millora, ha comensat ja ab bon peu son comés, tota vegada que, com haurán pogut veurer los senyors Socis, ha procedit al arreglo del saló de lectura, y á més com á frúit de sas gestions ha rebut una atentíssima carta de nostre paísá, lo Excm. Sr. Don Víctor Balaguer, adjuntant lo valió donatiu de sa nova edició de la «Historia de Catalunya.»

Alguns periodichs, tementse lo mateix que venim dihent nosaltres, encara que sens confessarho, ó sigui lo fracás de la Exposició Rius y Taulet, Girona, Pirozzini, han indicat en alguns escrits lo medi que, ben empleat, hauria pogut evitar en bona part lo ridícul que 's preveu. Aqueix medi consisteix en lo senzill cambi de calificatiu de la Exposició, de la que 'n diuhen Internacional, en compte de dirne Universal.

En efecte, lo sol bon sentit diu ben clarament la grandíssima diferencia que vade la una cosa al altra. Internacional es tot alló en que hi prenen part varias nacions, encara que moltes altras hi faltin ó no hi concorrin més que en alguna de las manifestacions de llur vida; en tant que una festa ó un fet, pera poder portar lo nom de Universal, requereix lo concurs de tothom y de todas las manifestacions de la activitat general.

Aplicant aquesta explicació de sentit comú al assumpto de que tractem, ó sigui á Exposicions, resulta que las que no tenen més pretensions que la de ser Internacionals, poden no sols sortir besino fins arribar á ser notables ab lo sol concurs parcial de pocas de las nacions extrangeras, en tant que las que volen engalanarse ab lo pompós y comprometedor nom de Universals resultan un fracás á la mes petita falta de concurs que en ellas se noti. Una Exposició Universal ha de ser lo resum de l'estat d'avens material, moral é intelectual de tota la humanitat civilisada en lo moment en que la solemnitat se porta á efecte.

Per lo que acabem de indicar es que, com deyam

en lo primer document que va publicar lo CENTRE referent á la materia, «de Exposicions Universals se n' han celebrat molt pocas en lo mon.» Sols s' han atrevit á empéndrelas Lóndres, París y Viena, á Europa, y Filadelfia, á América, y encara totas aquestas grans metròpolis no van pas refiarse de llurs propias forsas, sino que van condensar totas las de las grans nacions ó agrupacions nacionals á que respectivament pertanyen. Per las rahons ditas es, que totas las demás Exposicions que s' han portat á cap han pres lo titol mes modest de Internacionals ó altre de semblant. Alguna de las que avuy se preparan al mateix temps que la de Barcelona se accontenta dihentse «Concurs Internacional.»

Mes, per desdicha, la gent que s' ha apoderat de la direcció de casa nostra, no 's distingeix pas per lo sentit comú ni per la modestia. Deixantse portar per la vanitat que se 'ns ha empeltat, y cayent en exageracions que deixan molt endarrera las dels quèntos andalusos, pretén ara fer una Exposició, no Internacional, sino Universal, ab las solas forsas de Barcelona. En realitat es que ni coneix lo que te entre mans, y per tal ignorancia sopina ni s' ha sapigut agafar del cambi de calificatiu que li han indicat algunas ánimas compassivas.

Llesta ja completament, ha sigut entregada al nostre CENTRE la bandera que 's estava brodant. Es de domás antich, vermell y groch, quals colors combinats forman las quatre barras catalanas, y al mitj s' hi veu l' escut del CENTRE ab son lema, al voltant del qual va la llegenda: «CENTRE CATALÁ Barcelona.»

Lo treball brodat es de primera, y demostra una vegada més la competencia de la Ilustre Señora que ne ha fet obsequi al Centre.

Sabem que dins pochi dias s' organitzarà una funció pera la inauguració de dita bandera, lo que no obsta pera que los senyors Socis puguin véurela de aquí á llavoras en los salons del «Centre» ahont se troba exposada.

Al fi sembla que pot ja darse per terminat lo paro de traballs que durant bastants dias ha tingut en vaga als obrers que s' ocupam en la construcció de edificis. Son ja alguns los que han tornat á las obras, y tot sembla indicar que dintre poch hi tornarán los restants.

Res més lluny de las nostras intencions, que ficarnos en lo fondo de tal qüestió. Nostres creyem que 'ls paros ó *huelgas* son incidents inevitables de la lluyta que hi ha hagut, hi ha, y sempre hi haurá entre los interessos, sino oposats, contradictoris, dels diferents elements de la producció, y creyem també que, com tot lo que es cosa d' homens, tenen las sevas ventatjas y 'ls seus inconvenients. Creyem, además, que lo jutjar de la oportunitat y resultats d' un paro ó de qualsevol altra mida semblant, correspon única y exclusivament als directament interessats en l' assumpto, y que, per conseqüencia, si

en los moments actuals los treballadors d' obras havian decidit parar, los que no pertanyem al ofici ni á la classe, tot lo més que podiam fer era lamentarho; no jutjarho. Si volguéssim seguir manifestant lo que creyem, no tindriam inconvenient en afegir que, als que formem part de las classes alta ó mitja, lo pudor nos aconsella callar y guardar reserva quan las classes proletarias tractan de fer desaparèixer alguna de las asperesas de la desigualtat social, puiges verdaderament repugnant escoltar, que desde una taula de cafe ó desde las otomanas d' un casino, se tracta de ganduls ó cosa per l' istil als que han de llevarse quan surt lo sol y treballar á la intemperie pera poder guanyar, no lo supérfluo, sino lo necessari pera estirar la vida.

Com á periodistas regionals, l' únich punt de mira que ha posat la ploma en las nostras mans es lo que més ó menos directament se relaciona ab los nostres principis, y en aquest sentit no podem deixar de lamentar, que en lo cas que 'ns ocupa y en molts de consemblants, hi tingui intervenció eficaç y decisiva lo representant del poder central. Enhorabona que aquest s' ocupi de la qüestió en lo que pugui relacionarse ab l' ordre public, —si be que segons los nostres desitjos, lo cuidar d' aquest fora de la incumbencia exclusiva del alcalde;— enhorabona que la suspicacia de Madrid vegi perills allí ahont no pot havernhi sino que son sistema los provoqui. Lo que sentim y arriba á enrojirnos las galtas, es que la intervenció del delegat del centralisme sigui deguda á la voluntat y fins tal vegada als prechs dels interessats, que son tan catalans com nosaltres mateixos.

Al veure lo que pasa, no podem deixar de fernos las següents preguntes: Estem tan decaiguts, que entre nosaltres no hi hagi qui tingui prou influència pera intervenir en las qüestions casulan que se promohuen entre los diferents elements del treball de la nostra terra? Están las nostras classes treballadoras, aixís las directives com las jornaleras, tan degeneradas, que hagin de reconèixer la superioritat de qualsevol á qui lo centralisme hagi enviat aquí com agent seu? Y si fóssim pesimistas la resposta fora clara y terminant, puig que 's reduhiria á confessar, que real y efectivament mereixem la subjecció en que vivim, ja que allà ahont no pot ferla arribar la ley, la extén la propia voluntad de molts dels nostres compatricis.

Inútil es dir que parlem en tesis general, y sens tenir en compte las condicions positives ó negatives que pugui tenir ó deixar de tenir lo representant del poder central. La qüestió es de principis y davant de aquestos desapareixen las personas.

¿Quin dia será aquell que serém nosaltres y no sobrevinguts los que resoldrem totas las questions que á nosaltres sols nos interessan? Per lo que anem veient, precis es confessar que 'ns sembla encara bastant lluny tan afortunat dia.

SECCIÓ D' ANUNCIS

TALLERS

DE

FUNDICIÓ DE FERRO Y BRONCE

Y CONSTRUCCIÓ DE MÁQUINAS

DE

VALLS GERMANS

Carrer Campo Sagrado, 19, ensanche S. Antoni

BARCELONA.

D. VALENTI ALMIRALL, desde principios del any corrent, ha tornat á obrir son despaig de advocat, especialment pera consultas, juntas, tranzaccions, apelacions y ju-
dicis orals.

*Horas de despaig de 10 á 12 del matí y de
2 á 4 de la tarde.*

Carrer de la Princesa, 25, 2.º

LO CATALANISME

per V. Almirall.

SEGONA EDICIÓ (ECONÓMICA)

Preu 2'50 pessetas.

Se ven á las principales librerías. Los Señors socios del Centre de dins y de fora de Barcelona, que vulguin adquirirne mes d' un exemplar, los obtindrán á preu de libbreter, ó sigui á 2 pessetas dirigintse directament al autor.

¡AL BRUCH!

Botiga de marchs y cuadros daurats.

Oleografías, estampas y gravats.

Fábrica de transparents. Venta al en grós y á la me-
nuda.

TALLER DE ARGENTIUTAR CRISTALLS PERA LLUNAS DE MIRALL

Portaferriassa, 10.-Barcelona.-Petritzol, 17.

COLMADO DEL CRÉDITO

Passatge del Crèdit, 5.

Casa especial en formatjes del país y ex-
trangers.

Conservas de carns, peix, fruitas y ver-
duras.

Gran depòsit de Champagne francés

Representació de vins de Jerez.

Vendas al por major y menor.

REGALO DE NADAL

Per 10 pessetas.

Una ampolla gran Champagne francés.

Una » » Moscatell de Jerez.

Una » » Jerez sech.

Una lliura turrons de Massapá llegendim de To-
ledo.

Una lliura turrons de Yema superiors.

Una » » de Jijona ó Alicante.

50 neulas.

5, Passatge del Crèdit, 5.

Sessió inaugural del Centre Catalá, del any co-
rrent (1887-1888).

Butlletí, contenint la Memoria, Poesías y Discurs
presidencial.

Preu, pessetas 0'50.

CARME,—40 Y HOSPITAL,—26.

SASTRERÍAS ECONÓMICAS

DE

MIQUEL FORTUNY.

Vestits complers, de 20 ptas. avánt.

Abrichs gavans, de 20 » »

Capas, de 35 » »

Vestits pera nens de totas edats y de tots preus.

PRODUCCIO DIARIA

DEU MIL KILOS DE PAPER

BALDOMERO LLOPIS GUIX

Representant de la casa Olalde y C.^a

DEPÓSIT Y DESPATX

Cervantes, 3. BARCELONA.

Papers pera imprimir litografiar y embalatje

Sobres y paper pera escriure.

PAPER DE FUMAR
"PLANAS"

La extraordinaria acceptació en que se veu favoregut aquest paper es degut á trovar reunidas en ell, las tres principals condicions que pocas vegadas poden trovar los fumadors en altrás classes de paper.

Bons materials en sa elavoració.

Bona consistencia.

Y cremar ab una regularitat admirable.

Se troba de venta en tots los estanchs, kioscos y demás llochs de costum.

Depósit: Unió, 2.

L' Espagne telle qu' elle est, per V. Almirall. Edició de París, (Nouvelle Librairie Parisienne.)

Preu á París, Frs. 3'50.

Llibrerias de Verdaguér y Piaget, Rambla del Mitj.

GRAN FÁBRICA DE LICORS

DE

TARRAGÓ Y C.^A

4, Carrer Aurora, 4.

FABRICA DE SABÓ DE TOTES CLASSES

y depósit d' olis refinats

DE

ALBERT CARBO

Fábrica y despatx, JUNQUERAS, 4.

Venta en grós y á la menuda.

Cronicas Catalanas.

Crónica del rey en Pere é dels seus antecessors passats, per Bernat Desclot. un tomo de 384 planas, 6 pessetas.

Crónica del Rey en Pere IV lo Ceremoniós ó del Puyalet, escrita per lo mateix monarca —*Relació sumaria de la antiga fundació y cristianisme de la ciutat de Barcelona*, per Esteve Gilaber-Bruniquer. Las duas crónicas forman un tomo de 416 planas, 6 ptas.

ESTAMPA

DE

VÍCTOR BERDÓS Y FELIU

31, MOLAS, 31.

(Avans Tapineria, 17)

ACREDITADA

per la promtitut, bon gust y excesiva economía en tota classe de impresos, desde la tarjeta al treball tipogràfic més complicat.

ESPECIALITAT

en la impressió d' llibres talonaris, notas de preus, estats d' comptas y demás documents perteneixents al comer.

31, MOLAS, 31.